

COOPERATIVE PARTNER '98

MARINA ROMÂNĂ

REVISTĂ EDITATĂ DE MARINA MILITARĂ

NR. 53 (MAI - IUNIE 1998)

STATUL MAJOR AL MARINEI MILITARE

REDAȘĂ EDITATĂ DE STARETA MILITARĂ

NR. 53

MAI-IUNIE

1998

COLEGIUL DE REDACȚIE**Redactor-șef:**

Comandor Ioan DAMASCHIN

Secretar general de redacție:

Lt. col. Costin CONSTANDACHE

Redactori:Căpitan Costel SUSANU
Bogdan DINU**Corector:** Floare BRÂNZĂ**Fotoreporter:** Valentina CIUCU**Dactilografiere:** CÂRCEANU Rodica

CERCUL MILITAR CONSTANȚA
str. Traian nr. 29
041-618127, 615700/238

ABONAMENTE se fac prin oficile poștale și succursalele RODIPET S.A., revista se află la poziția 5043 din Catalogul publicațiilor.

Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET S.A. - P.O. BOX 33-57, FAX 0040-1-2226407 sau 2226439, TELEX 11995, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București - ROMÂNIA.

COPYRIGHT: este autorizată orice reproducere cu condiția specificării sursei (revista „**MARINA ROMÂNĂ**”).

NORME DE COLABORARE:

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii căre se încadrează în tematica revistei. Manuscrisele nu se întoarcă.

Culegere text realizată la:

Centrul de Calcul
al Marinei Militare

Operator calcul: Ana RUSU

ISSN - 1222-9423

B-18498/32

Din SUMAR

6 Momentele cheie ale unui marș istoric trăite pe puntea de comandă

9 Oaspeți ai Marinei Militare

14 MAREA NEAGRĂ - zonă de interes geopolitic

10 Navigatori în labirintul cunoasterii
RĂZBOAIE NEDECLARATE

20 Comunicații moderne înseamnă tehnică de vârf și personal foarte bine pregătit

25 O nouă ordine în Marea Neagră

Tehnoredactare computerizată la
EDITURA EUROPOLIS CONSTANȚA

041-691711

tehnoredactor: Gabriela ALGASOVSCHE

Tiparul executat la EUROPRESS'94

041-622527

COPERTA I: SEMNALELE AU FOST DECODIFICATE:
ÎNCEPTE APlicația!

COPERTA IV: PREGATIRE DE LUPTĂ PE MARE

O REDUTABILĂ "ARMADA" PUSĂ ÎN SLUJBA PĂCII ȘI UMANITARISMULUI

COOPERATIVE PARTNER '98

Cea dintâi semnatară a "Parteneriatului pentru Pace", România a dovedit, prin perseverența și seriozitatea cu care a participat și participă la acțiunile organizate și în acest cadru, voința fermă de a realiza ceea ce a devenit un esențial deziderat național – integrarea în structurile NATO și euroatlantice.

În concretizarea acestui deziderat un rol important a revenit Armatei Române, Marinei Militare căreia – prin specificul său – i s-a încredințat rolul de veritabilă "avangardă", în colaborarea din cadrul "Parteneriatului pentru Pace", misiune de înaltă onoare căreia marinarii români i-au dedicat, cu devotjunea caracteristică, energia, priceperea și eforturile lor.

An de an, nave și echipaje ale Marinei Militare Române au participat, în cadrul "Parteneriatului pentru Pace", la zeci de exerciții cu forțe navale ale NATO și ale celorlalte țări înscrise în parteneriat, desfășurate în apele teritoriale românesti, în Marea Neagră sau în Mediterana și Atlantic, atrăgându-și aprecierea partenerilor pentru profesionalismul și spiritul de colaborare manifestat.

Aceste exerciții comune au parcurs, în timp, o

traietorie ascendentă, privind complexitatea și anvergura lor, fapt ce relevă credibilitatea crescândă a partenerului român – așadar a obiectivului esențial căruia marinarii români i se dedică.

Acestei rodnice colaborări în cadrul "Parteneriatului pentru Pace" i se va adăuga, în curând, încă o treaptă importantă. Astfel, la sfârșitul lunii iunie – mai precis în perioada 14-27 iunie – România va fi gazda exercițiului "COOPERATIVE PARTNER '98" care se anunță a fi – prin anvergură, forțe angajate și obiective – cea mai amplă activitatea organizată până acum în Marea Neagră, în cadrul "Parteneriatului pentru Pace".

La acest exercițiu – reeditare la scară mult mai amplă a celui efectuat acum doi ani, sub denumirea "COOPERATIVE PARTNER '96" – ce se va desfășura în zona Constanța a litoralului românesc și-au anunțat participarea forțe maritime, amfibii și aeriene din BULGARIA, FRANȚA, GEORGIA, GRECIA, ITALIA, TURCIA, UCRAINA, STATELE UNITE ALE AMERICII și o

Locotenent-colonel Costin CONSTANDACHE

continuare în pagina 9 ☞

 urmare din pagina 3

grupare STANAVFORMED, aparținând NATO.

Potrivit documentelor încheiate în ședința finală de planificare care a avut loc la Constanța, la sfârșitul lunii aprilie, obiectivele principale ale exercițiului "COOPERATIVE PARTNER '98" sunt: promo-varea înțelegerii mutuale, a încrederii și cooperării între forțele și personalul NATO și cele ale națiunilor partenere, exersarea comenzi și controlului în operațiunile maritime și amfibii comune, desfășurarea operațiunilor maritime combinate, conform procedurilor și standardelor NATO.

De asemenea, se va urmări relevarea procedurilor de angajare în luptă, comunicațiilor și disciplinei specifice în cadrul acțiunilor desfășurate de o forță maritimă și amfibie internațională, angajată în operațiuni de menținerea păcii și umanitar; punerea în practică a procedurilor de interceptare și control a navelor ce pătrund într-o zonă supusă embargoului, exersarea folosirii tehnicilor și navelor amfibii în sprijinirea operațiunilor de menținere a păcii, exersarea conducerii procedurilor medicale, organizarea și utilizarea unor tabere de asistență umanitară.

Un alt obiectiv va fi acela de a exerca și conduce operațiuni cu elicopterele ce vor realiza transporturi de la uscat la nave și între nave, precum și antrenamente de apuntere.

În esență exercițiul implică forțele combinate ale NATO și națiunilor din "Parteneriatul pentru Pace" în desfășurarea unei operațiuni de menținere a păcii, sprijinită de acțiuni amfibii la țărm, paralel cu apărarea forțelor maritime combinate, de eventuale amenințări.

În cadrul exercițiului "COOPERATIVE PARTNER '98" se vor desfășura complexe operațiuni maritime, de deminare, aeriene, amfibii, de asistență medicală și logistice.

Forțele participante vor cuprinde nave de suprafață, nave amfibii, nave de ducerea luptei împotriva minelor, avioane și elicoptere, infanterie marină și unități de debarcare, nave auxiliare, scafandri, spitale militare, etc. diversitatea și numărul lor relevând amploarea acestei adevărate "armada" ce va acționa pe litoralul românesc, în numele PĂCII, UMANITARISMULUI ȘI COLABORĂRII.

Informăm cititorii nostri că în numărul viitor al revistei "MARINA ROMÂNĂ" vor putea citi materiale ce vor ilustra, în detaliu, desfășurarea acestor ample exerciții având ca generic "COOPERATIVE PARTNER '98".

Ziua de 9 Mai cinstită la Mangalia cu un eveniment de rezonanță națională

INAUGURAREA ANSAMBLULUI MONUMENTAL DEDICAT EROILOR PATRIEI

Ziua de 9 Mai 1998 – aniversarea a 121 de ani de la proclamarea Independenței de stat a României și 53 de ani de la Victoria Națiunilor Unite asupra nazismului – a fost cinstită, la Mangalia, în mod exceptional, prin manifestări a căror semnificație a depășit, cu mult, sfera localului, înscriindu-se în rândul celor cu o profundă rezonanță NATIONALĂ.

Astfel, în ziua de 9 Mai (aleasă ca primă zi care a deschis manifestarea Zilei municipiului Mangalia, dedicate sărbătoririi a peste 2.500 de ani de existență a cetății și orașului Callatis – Mangalia) a fost inaugurat, în cadrul unui solemn și complex ceremonial, impunătorul ansamblu monumental dedicat EROILOR PATRIEI.

Dominând piața centrală a orașului, acest ansamblu monumental co-va înfrumuseța, de-acum înainte, străvechiul oraș de la Târmul românesc al mării, relevă respectul pentru jertfa înaintașilor eroi, dragostea de țară și neam ce animă și onorează locuitorii Mangaliei, în frunte cu edili lor.

Festivitatea de inaugurare a monumentului, care a avut loc în dimineața zilei de 9 Mai și la care au participat mulți de locuitori ai orașului precum și invitații lor de onoare, a fost deschisă, în acordurile Imnului Național, de o gardă de onoare, alcătuită din soldați și ofițeri ai Marinei Militare, din garnizoana Mangalia, care a prezentat onorul.

A urmat slujba de sfintire a monumentului, după care, primarul orașului, domnul Zamfir Iorguș a evidențiat semnificația acestui pios omagiu adus de oamenii Mangaliei eroilor neamului, jertfei lor supreme pentru apărarea independenței Patriei, vețrei noastre străbune - România. Emoționante cuvinte dedicate evenimentului, semnificației acestui act de înaltă simțire patriotică, precum și felicitări adresate celor care au inițiat acest demers și au știut, în polida inerentelor greutăți, să-l materializeze, au adresat domnii Ulm Spineanu, vicepreședintele Senatului României, contraamiral Traian Atanasiu, șeful Statului Major al Marinei Militare, comandor (r) Iosif Beran, din partea Federației Naționale a veteranilor de război.

În sunetul solemn al Imnului Eroilor au fost depuse coroane de flori.

Au avut apoi loc numeroase manifestări culturale dedicate evenimentului – un frumos spectacol, expoziții de artă plastică etc. Splendidul ansamblu monumental (pe care, cu siguranță, cititorii noștri din țară vor avea placerea să-l admire când vor ajunge la Mangalia) cuprinde trei piese distincte intitulate – "Poarta", "Altarul" și "Înăltare". Ele sugerează, printr-o inspirată și frumoasă expresie plastică, jertfarea de sine a ostașului român pentru patrie, sentimentul său creștin, ca fiu al unui popor născut creștin și nu creștinat cu sabia. Autorii sunt trei tineri

absolvenți ai Institutului de Arte frumoase – Daniel Divricean, Doru Nuță și Adrian Dumitriu, care au participat, din anii studenției, la tabăra de creație organizată la Mangalia – un generos cadru care – iată – oferind artiștilor posibilitatea să-și dedice munca și inspirația orașului – gazdă, tradițiilor și istoriei sale, a dat "roadele" scontate.

Alături de edili, în frunte cu domnul primar Zamfir Iorguș, care au avut meritul esențial de a materializa acest nobil demers, alături de numeroși locuitori ai orașului care au sponsorizat și ajutat la edificarea acestei opere, amintim aici, ridicând "vălul" modestiei în care se drapează, și alți oameni ai orașului – inginerul Vasile Moldovan, coordonatorul tehnic al lucrărilor, profesorul Traian Lupu, consilier municipal (care, cu pasiunea sa cunoscută pentru artele plastice, a luptat perseverent pentru inițierea Taberei de creație și încurajarea tinerilor artiști) și profesorul Valeriu Georgescu, directorul Muzeului de Arheologie din Mangalia, un cunoșător desăvârșit și mare iubitor al istoriei orașului, studierii căreia, prin cercetările sale arheologice, i-a dedicat.

Edificarea acestui monument ce glorifică jertfa eroilor neamului, la Târmul mării, aici, la Mangalia, este, deci, expresia înățătoarelor sentimente ale oamenilor întregului oraș - de la primar, la intelectuali municipiului, de la meșterii ce au înălțat monumentul și până la omul obișnuit.

*Locotenent-colonel
Costin CONSTANDACHE*

Concluzii la "STRONG RESOLVE '98" MOMENTELE CHEIE ALE UNUI MARŞ ISTORIC TRĂITE PE PUNTEA DE COMANDĂ

10.114 Mm, în total 627 ore de marș, dintre care 419 de navigație în condiții grele și foarte grele (mare de la gradul 4 la gradul 9) și 318,3 ore de navegare pe timp de noapte – iată un concis bilanț, în limba jargonului obiectiv al cifrelor, revelator pentru participarea distrugătorului "MĂRĂȘEȘTI" (19 februarie – 3 aprilie). – comandantul marșului fiind domnul contraamiral **Corneliu RUDENCU**, în cadrul "Parteneriatului pentru Pace", la "STRONG RESOLVE '98".

După cum ne spunea domnul comandor **Dumitru PREDA**, comandanțul navei, cu ajutorul căruia încercăm să precizăm câteva concluzii asupra marșului, "au existat câteva momente – cheie în timpul acestei misiuni ce constituie o "preieră absolută" – cea dintâi participare a unei nave militare românești la o aplicație (de mare anvergură) în Atlantic". O preieră care va deveni, desigur, o notabilă filă în istoria Marinei Militare Române.

Primul dintre aceste momente cheie ale redutabilității test de profesionalism, care a fost marșul, l-a constituit comportarea navei și echipajului în furtuna din 24 februarie, în Mării Mediterane de vest, în zona insulei Menorca. "Pentru a evita apropierea periculoasă a ușcatului spre care o puternică furtună ne impingea – relatează comandorul Preda – s-a hotărât să orientăm nava într-o alură favorabilă față de val și să ţinem la capă până la domolirea stihilor".

Momentul esențial era întoarcerea navei, manevră ce trebuia executată perfect, alternativa fiind punerea navei în pericol de răsturnare. Două ore am "numărat" valurile, determinând ritmicitatea lor. Șeful mecanic, timonierul, oamenii bordului erau pregătiți, așteptând

cu încordare comanda. Era un moment de grătie, „alcătuit” din 35-40 de secunde, în care se hotără totul. Am dat comanda când am intuit un interval mai mare între valuri. Cu cărma 20 stânga am virat. La finalul manevrei tensiunea a crescut la maxim. Cărma s-a blocat! Am folosit mașina și, luând o bandă de 37°, nava a încheiat cu bine manevra. În scurt timp cărma a fost deblocată și am luat drum spre Gibraltar...”. Primul test la capitolul marinărie era trecut de echipajul navei, cu “excellent”.

Un alt moment cheie a fost confruntarea cu Atlanticul, într-o Biscaya ce “fierbea” sub un vânt de N.E. și o hulă din S.V., timp în care “MĂRĂȘEȘTI” a participat la complexele activități programate, făcând parte din gruparea al cărei “nucleu” a fost portavionul francez “FOCH”. În a doua parte a aplicației ni s-a ordonat de la “FOCH” (după ce, datorită condițiilor meteo se renunțase la unele puncte din program) să luăm drum

spre Lisabona – continuă să relateze comandorul Preda. De la “FOCH” ni se transmite că valul a ajuns la 11 m. În aceste condiții am traversat noaptea Biscaya, iar radarul “ne spunea” că pe o rază de 50 Mm eram singura navă ce înfrunta mareea. Luam benzi de până la 40°, parametrii navei fiind solicități la maximum; ca și motoarele și auxiliarele. Erau cele mai mari valuri pe care le înfrunta, în “viață” să, “MĂRĂȘEȘTI”-ul. Un alt test esențial – cel de anduranță – era trecut...

Așa cum erau să fie trecute și altele: din 16 martie, nava a intrat în dispozitiv, în largul coastei portugheze, participând, pe o mare de gradul 4-6, la un “scenariu” ce presupunea instituirea unui embargou, identificarea navelor “rebel” și raportarea poziției lor. Apoi, a urmat “goana de ogar” pe întinsul Atlanticului, în “ecranul de protecție” al portavionului “FOCH”.

“Avem mulțumirea – concluzionează comandantul că atât nava cât și echipajul (menționez în mod deosebit pe șeful mecanic, căpitan-comandor Nicolae Oțelea - avansat, între timp, „la excepțional” la gradul de comandor -, oamenii de la mașini și pe timonier, maistrul militar principal Dan Petras) au fost la înălțimea solicitărilor, că ne-am îndeplinit cea mai complexă misiune ce a fost, până acum, încredințată distrugătorului “MĂRĂȘEȘTI”. Pentru noi marșul constituie o experiență deosebită, în urma căreia s-au desprins numeroase învățăminte benefice pentru continua noastră perfecționare profesională – experiența conlucrării, ca partener credibil, la o aplicație de asemenea anvergură și experiența navigației în Ocean, în condiții deosebit de grele”.

Locotenent-colonel Costin CONSTANDACHE

ZBOR DEASUPRA ATLANTICULUI

Participarea distrugătorului "MĂRĂSESTI", în cadrul "Parteneriatului pentru Pace", la aplicația "STRONG RESOLVE '98" a constituit o premieră nu numai pentru Marina Militară a României, prin prezența navei sale în Atlantic, la o acțiune de asemenea anvergură ci și pentru Aviația Militară Română. Astfel, echipajul elicopterului I.A.R. - 316 B (Alouette) ambarcat la bordul distrugătorului, îl revine meritul de a înscrive o nouă filă în cartea de istorie a Aviației Militare – cea dintâi participare a unei aeronave militare românești la o aplicație în Atlantic. Dupa cum ne spunea domnul comandor Paul Constantinescu, comandanțul echipajului elicopterului, încă din timpul marșului, în Mediterană, au fost executate zboruri de antrenament în vederea participării la aplicația din Atlantic.

"Prima misiune în Biscaya, în cadrul "STRONG RESOLVE '98" – ne relatează interlocutorul nostru – a fost efectuată în ziua de 10 martie, după-amiază, din ordinul comandanțului navei, și a constat în verificarea unei trame aflate la mare depărtare, misiune executată cu succes în condiții meteo deosebit de dure, ce ne-au obligat să efectuăm decolare și apunțarea la "limita limitelor" când oceanul "fierbea" pur și simplu, iar nava lăua ample

benzi. A doua misiune, tot de cercetare, am efectuat-o pe 16 martie, iar pe 17 martie am îndeplinit, pe lângă misiunile de cercetare, o misiune – în premieră – "VERTREP" de transport material de la nava "MĂRĂSESTI" la nava francuză "SUFFREN" pe care se afla, ca ofiter de legătură și domnul căpitan-comandor Emil Faroga, caruia îl datorăm și immortalizarea "momentului" în câteva fotografii.

De asemenea, misiuni "VERTREP" am executat și în largul coastelor Cadiz-ului aducând de pe nava "MOUNT WHITNEY" (U.S. Navy) un amiral, iar înainte de terminarea aplicației am transportat ofițeri francezi de la bordul "MĂRĂSESTI"-ului pe

nava "DOUPHENE" și am adus "acasa" ofițerul nostru de legătură.

Prințul concluziile ce le solicități, în urma acestor misiuni, pe scurt doresc să subliniez faptul că ele ne-au permis să testăm posibilitățile echipajului de a suporta servitul vieții pe mare (toți oamenii noștri erau pentru prima dată ambarcați pe lungă durată, pe nava). De asemenea, am putut constata deosebirile existente între zborurile efectuate în mări închise – ca Marea Neagră – și cele deasupra Oceanului (deosebin care sunt numeroase și importante), ne-am înșușit algoritmul misiunilor conform acordurilor de standardizare folosite în NATO; s-au testat posibilitățile de transport ambarcat a elicopterelor, de ancorare a lor, la mare de grad 9 și s-a testat, pe timpul exercițiilor de luptă, armonizarea misiunilor navei și evoluțiilor acesteia cu cele ale aeronavei. Avem, în acest sens și o sugestie pornind de la experiența acumulată – ar fi necesar ca în echipajul navei ce are ambarcat elicoptere să existe marinari special instruiți pentru a ajuta la primirea elicopterelor la bord, iar echipa de asigurare a zborului (de pe navă) trebuie să aibă cunoștințe în domeniul aviației (transmisioniști, radiolocatorii), așa cum am văzut că există pe navele NATO.

Desigur, aceste misiuni desfășurate în condiții deosebit de grele, au însemnat pentru noi nu numai o premieră ci și o experiență prețioasă și sunt mulțumit că am putut să ne situăm la înălțimea solicitărilor. Doresc să amintesc că în echipajul de bază, alături de mine s-au aflat locotenent-comandor Ovidiu Cristian și maistru militar cl. Petre Anechi; echipajul de rezervă a fost alcătuit din căpitan-comandor Nicolae Căciulolu, locotenent-comandor Stefan Gogoaș și maistru militar cl. Ion Iancu, iar echipa tehnică l-a inclus pe căpitanul ingineri Adrian Mocanu, Laurențiu Martin, Remus Robu și maistru militar cl. Florin Cănciu.

*Locotenent-colonel
Costin CONSTANDACHE*

Oaspeți ai Marinei Militare

SEA STAR '98

În perioada 20 aprilie – 4 mai 1998 Marina Militară a Turciei a desfășurat în Marea Neagră și Marea Marmara exercițiul tactic național **SEA STAR '98**, la care au participat distrugătoare, fregate, submarine, vedete de patrulare rapide, dragoare de mine, nave auxiliare, elicoptere și avioane de vânătoare-bombardament. S-au desfășurat acțiuni de protejare a navegației precum și antrenamente cu trageri de luptă antinava, antisubmarin și antiaeriene.

În cadrul exercițiului s-au vizitat diferite porturi din țările riverane Mării Negre printre care și portul Constanța care, în perioada 24-27 aprilie, a primit vizita a 3 nave de suprafață și a unui submarin aparținând Forțelor Maritime Militare ale Turciei.

- Fregata **ADATEPE** (F 251): deplasament 4.260 tone, lungime 134 m, lățime 14,3 m, pescău 8 m, echipaj – 25 ofițeri, 255 subofițeri și marinari, un elicopter ambarcat, comandant: căpitan-comandor **Ilyas Kacak**,

- Fregata **TRAKYA** (F 254): deplasament 4.260 tone, lungime 143 m, lățime 14,3 m, pescău 8 m, echipaj – 24 ofițeri, 259 subofițeri și marinari, comandant: căpitan-comandor **Emin Erol**:

- Nava auxiliară **GÖNGÖR** (A 595): deplasament 19.350 tone, lungime 145,1 m, lățime 22,8 m, pescău 8,4 m, echipaj 15 ofițeri, 183 subofițeri și marinari, comandant: comandor **Ilyas Allahverdi**:

- Submarinul **MURAT REIS** (S 336): deplasament 1.646 tone, lungime 93,2 m, lățime 8,2 m, pescău 5,2 m, echipaj 8 ofițeri, 75 subofițeri și marinari, comandant: căpitan-comandor **Tufan Acoglu**.

La bordul navel de comandament **ADATEPE** s-a aflat și comandorul **Tekin Kiyaf**, comandanțul Flotei, iar o fanfară militară a susținut un concert pe platoul din fața Teatrului Dramatic din Constanța.

Delegația Flotei militare turcești la Statul Major al Marinei Militare

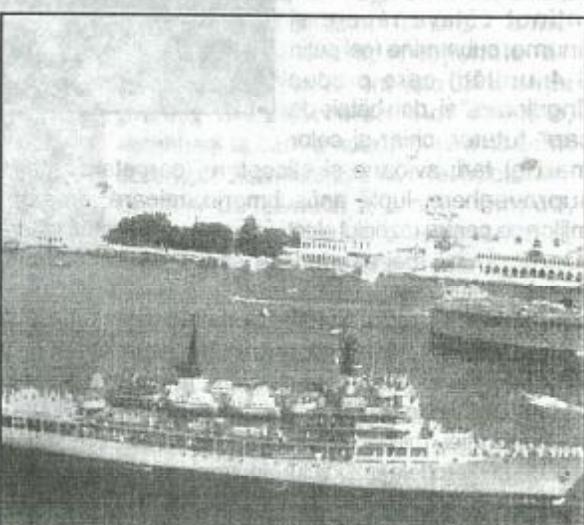

Nava-școală "ARIS"

În perioada 9-11 mai 1998 nava-scoală "ARIS", aparținând Marinei Militare a Greciei, a efectuat o escală în portul Constanța – unul dintre obiectivele incluse în itinerariul marșului anual de instrucție executat de elevii școlilor de marină. Nava se află la a doua vizită în România, sub comanda căpitanului **N. Zomenos** care are în subordine echipajul format din 16 ofițeri și 328 marinari din care 192 cadreți. Deplasamentul navei-școală este de 3.532 tone, lungimea 100 m, lățimea 14,7 m, pescău 4,5 m, viteza maximă 18 Nd, iar propulsia este asigurată de cele 2 motoare de 5.000 CP fiecare.

Programul vizitei la Constanța a inclus primiri la Statul Major al Marinei Militare, la Prefectură și Primărie precum și vizite la Academia Navală "MIRCEA CEL BĂTRÂN" și Centrul de Scafandri.

Locotenent-comandor **Viorel IORNA**

DILEMĂ ȘI COMPROMIS

*Perspective strategice asupra dimensionării
forțelor navale ale statului*

Dimensionarea forțelor navale ale unui stat trebuie să țină seama de câteva imperitive privind calitatea acestora: creșterea puterii de distrugere, sporirea vitezelor, extinderea razei de acțiune, creșterea preciziei și a eficienței.

Escaladarea calitativă „se izbește de o dificultate majoră și anume costurile de fabricație și achiziție care sunt atât de ridicate încât chiar națiunile cele mai bogate sunt constrânse să limiteze ca număr dimensiunile flotelor lor” (viceamiral Pierre Lacoste).

Însă, sub un anumit „număr”, navele, avioanele, mijloacele de luptă cele mai bune riscă să devină insuficiente chiar în confruntarea cu un adversar inferior calitativ, dar superior cantitativ.

Este extrem de dificil să se găsească soluția dilemei cantitate-calitate. Desigur, numai compromisul este de acceptat.

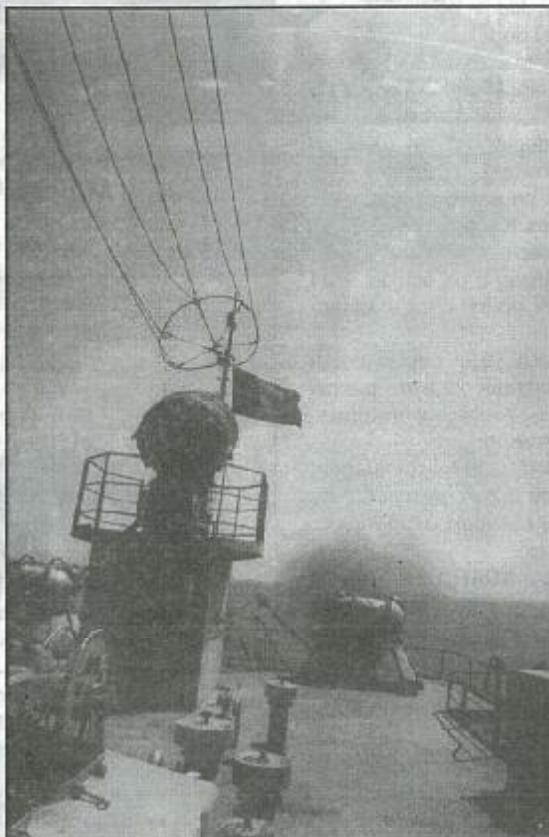
Pentru statele mici și mijlocii se impun câteva priorități pentru ca forțele lor navale să facă față războiului modern pe mare. Din literatura ultimilor ani am reținut câteva repere și anume: submarine (cel puțin 3-4 unități) care produc „îngrijorare” și „dau bătaie de cap” tuturor, chiar și celor mari și tari; avioane și elicoptere (cercetare, atac, supraveghere, luptă antisubmarin, minare, dragaj); mijloace pentru războiul electronic care este pretutindeni. „De acum nu mai este posibil să-ți închipui cea mai simplă acțiune navală fără a lini seama de implicațiile războiului electronic. În toate domeniile: deasupra, în adâncimi, la suprafață mării, în toate funcțiile: descoperire, legături, atac, apărare, la toate nivelurile: de la grupă tactică la nivelul strategic al conducerii luptei sau operației, mijloace tehnice nenumărate, procedee tactice și metodele războiului electronic se impun tuturor combatanților. De altfel, acest tip de război, este

declanșat cu înverșunare încă din timp de pace, dar respectând limitele de violență acceptate și dovedind discreție pentru a nu dezvăluji premașur procedeele folosite” (viceamiral Pierre Lacoste); rachete navă-navă, aer-navă și torpile teleghidate; mine cu explozie la vîntă; nave de suprafață care rămân mult în mare (supraveghere) la vedere, în timp de pace, ca un avertisment; navele de suprafață nu „și-au trăit traful” deoarece în multe misiuni permanente realizează un indice cost-eficacitate mult mai avantajos decât avionul sau submarinul, aşa cum sunt: supravegherea spațiilor aeriene, maritime și antisubmarină, cercetarea electronică, controlul unor raioane și asigurarea lucrului aeronavelor departe de bazele terestre (în cazul mărilor închise, în special pentru elicopterele antisubmarin).

Dar ce fel de nave? Nave multe, vechi, cu nevoi de reparări capitale și curente care costă foarte mult sau nave puține și ultramoderne?

Numărul lor se poate „calcula” în raport de misiuni, de caracteristicile teatrelor de acțiuni militare maritime pe care vor opera și de mijloacele financiare la dispoziție.

Prima condiție a eficacității unei marine militare este nivelul capacitații sale de luptă pe mare, sub apă și deasupra mării. Aici se face o evaluare a forțelor proprii în raport de capacitate (prezentă și prognozabilă) a forțelor adversarilor potențiali. Dilema calității opuse cantității ne îndeamnă la analiza mijloacelor (calități și costuri) și a oamenilor (calități și cheltuieli, cu salarizarea lor). Se calculează la aceleași șanse și câte mijloace se pot achiziționa; se fac comparații între cele ce se pot dobândi din categoria suprasofisticatelor și cele din categoria „mai puțin evolute”. Se caută un număr (cantitate) semnificativ pentru misiunile probabile. În orientarea alegării (spre realizarea compromisurilor nepericuloase) se au în atenție mai multe criterii.

În lucrarea „Strategia navală. Război sau descurajare?” primul criteriu este intitulat FLOTA ECHILIBRATĂ. Din lucrare: „O marină trebuie să reprezinte un ansamblu coerent de mijloace submarine, de suprafață, aeriene și costiere, capabile să coopereze între ele, în cadrul unor situații diverse ale luptei pe mare. Echilibrul implică de asemenea existența unui sprijin logistic în raport cu nivelul forțelor și al unui sprijin industrial și tehnic, pe măsura nevoilor lor. Echilibrul se apreciază și în funcție de resursele financiare pe care națiunea poate și vrea să le consacre forțelor maritime militare”.

Un alt criteriu: nave solide, durabile, capabile să țină marea, cu autonomie mare (pe căt posibil scutite de „calvarul” reaprovizionărilor prea frecvente cu rachete, torpile, mine, bombe antisubmarin etc.). Sunt, în principiu, de preferat astfel de nave celor cu performante suprăinalte, dar adesea sinonime cu fragilitatea și costurile exorbitante.

Armamentul ofensiv (alt criteriu) este preferabil mijloacelor defensive și de protecție. Astăzi războiul „tuncușă” este de partea „tunului”, deci a mijloacelor ofensive.

O bună organizare și funcționare a comandamentelor și forțelor, un personal competent, antrenat și bine motivat, este încă un criteriu de judecare a gradului de eficiență a flotei.

Flota este un mijloc, un instrument de realizare a scopurilor statului. „Marea de război a unei țări trebuie să răspundă unei strategii navale coerente și concordante, în raporturi de compatibilitate cu strategia militară generală a țării, ea însăși un element al politiciei de apărare a națiunii” (viceamiral Pierre Lacoste).

Coerența se măsoară în capacitatea de coordonare și cooperare a marinei cu aviația și trupele de uscat, cu capacitatea ei de a se adapta (repede) necesitătilor strategiei generale, adică „să ai o bună strategie” (amiralul Castex).

Cea care proiectează viitorul flotei, îi stabilăște obiectivele și fixează trailetele generale de urmat în vreme de pace și de război, este politica navală. Ea stabilăște mărimea etapelor necesare construirii flotelor și formării personalului. Atenție! „Sunt necesari 10 ani pentru a construi o navă și durata ei de viață este de 20 de ani, dar este nevoie de mai mult de o generație pentru a forma un personal (ofițeri și maștri militari de marină) competent. Cine spune marină spune timp, continuitate și voință” (Thiers). Chiar dacă aceste asemănări au fost făcute cu peste 150 de ani în urmă, ele își păstrează și astăzi valabilitate.

Avem deci nevoie de o politică navală bună, de școli de marină bune, de o strategie navalăabilă, eficientă.

Dilemă și compromis...

Să nu uităm că „opțiunea pe care o faci la un moment dat angajează viitorul flotei (și, evident, al capacitatei de apărare a țării pe mare) pentru 30 de ani”.

Reflecția pe termen lung și atitudinea prospectivă sunt virtuți indispensabile și pentru ofițerii de marină români însărcinați să conceapă și să propună cum să arate navele de luptă și marina militară de mâine ale României. O soluție posibilă: studiile de prognoză pe 10, 15, 20, 25 și 30 de ani (pe variante) și apoi continuitate, perseverență, coerență.

*Contraamiral (r)
George PETRE*

PROFESIUNEA MEA - ȘTIINȚA

Comandor **MARIUS HANGANU** *O carieră exemplară de comandant și profesor*

O mare parte din ofițerii de la comanda unităților de marină sau din statele majore ale acestora, ofițeri care au absolvit Academia de Înalte Studii Militare din București sau cursuri postacademice în ultimii 14 ani datorizează o parte a devenirii lor profesionale celui care este acum șeful catedrei de marină din A.I.S.M. – comandor profesor universitar doctor – MARIUS HANGANU.

Nu rareori mi s-a întâmplat ca pe timpul documentărilor prin unități și pe nave ale Marinei Militare, în discuțiile purtate cu diversi ofițeri, unii dintre aceștia ajunși deja în funcții de răspundere, să apară rostit, cu respectul pe care îl poartă un discipol mentorului său, numele profesorului HANGANU.

Beneficiez de atu-ul de a-l fi cunoscut, cu peste 30 de ani în urmă, pe vremea când făcea primii pași în nobila profesie de ostăș al țării la Liceul Militar "ȘTEFAN CEL MARE" din Câmpulung Moldovenesc (1965-1967), lucrând ulterior împreună și ca ofițer pe nave. Recunosc faptul că aprecierile foștilor săi elevi sunt pe deplin justificate.

Comandorul doctor Marius HANGANU s-a născut la 19 martie 1949, în comuna Muntenii de Jos – județul Vaslui. Sunt aceleași meleaguri pe care moldovenii obțineau, cu peste cinci secole în urmă, răsunătoare victorii asupra cotropitorilor otomani sub conducerea marelui domnitor și

strateg militar Ștefan cel Mare și Sfânt.

Nu credem că este vreo legătură directă, dar, iată, de pe aceleași plăuri apare un exeget al artei militare în persoana comandorului doctor Marius HANGANU care, începând cu anul 1996, prin Ordinul ministrului Învățământului (nr.3640) a fost numit profesor universitar, titular, la Academia de Înalte Studii Militare pentru disciplina "Arta militară navală".

Redăm, în continuare, principalele trepte ale devenirii sale profesionale.

După absolvirea Institutului de Marină "MIRCEA CEL BĂTRÂN", în decembrie 1970, a fost numit comandant unitate de luptă observare și transmisiuni la Vâňătorul de Submarine cu numărul de bordaj 1, iar în perioada 1972-1975 a fost specialist cu transmisiunile la Divizionul

Dragoare Radă din Mangalia.

Între anii 1975-1977 a urmat cursurile Academiei Militare Generale, la absolvire revenind în flota maritimă în funcția de comandant secție vânătoare de submarine, urcând apoi pe puntea de comandă a două nave – Dragorul de Bază 13 (1979-1981) și Puitorul de mine 274 (1981-1984).

Experiența acumulată în funcțiile de comandă, dar și aptitudinile de pedagog îl-au recomandat pentru cooptarea în funcția de lector la catedra de marină din Academia Militară (1984-1989). După susținerea unui examen ocupă postul de conferențiar la aceeași catedră (1989-1992) și apoi pe cel de profesor.

În perioada 1995-1996 a fost numit șef al Secției de Marină, iar începând cu 1996 șef al catedrei de Marină din Academia de Înalte Studii Militare.

În toată această perioadă, comandorul Marius HANGANU a urmat mai multe cursuri postuniversitare: curs de psihopedagogie (1983-1984), curs intensiv de limba rusă (1988), curs utilizatori de programe (1994) și curs postacademic interarme (1995).

În cei aproape 14 ani de activitate didactică comandorul doctor Marius HANGANU și-a onorat profesia printr-o laborioasă activitate publicistică materializată în realizarea și editarea a nu mai puțin de 5 manuale de specialitate ("Curs de stat major", "Curs de dragă",

"Curs de minare", "Curs de artă operativă", "Curs de artlerie de coastă") și 43 de teme de curs, de la nivel tactic la nivel strategic: tactica infanteriei marine, rachetelor de coastă, a navelor antisubmarin, acțiunile Flotei Maritime, operațiile Marinei Militare, puterea maritimă etc.

Mai multe articole și comunicări științifice în domeniul artei operative navale publicate în diverse reviste de specialitate îl completează activitatea științifică al cărei vârf îl constituie, fără îndoială, teza de doctorat cu tema: **"Apărarea antisubmarină a zonei economice exclusive a României"**, susținută în anul 1995.

Zona Economică Exclusivă a României din Marea Neagră, concept de dată relativ recentă, dar de importanță strategică pentru țară, impune cu necesitate reconsiderarea atât a zonei de operații de sud-est,

din punct de vedere al dimensiunilor, cât și restudierea, la nivel strategic, a apărării acestei zone.

Studiul aprofundat pe care comandorul Marius HANGANU îl face prin această teză de doctorat se constituie într-un prețios documentar pentru institutionalizarea cadrului juridic al Zonei Economice Excluse relevând importanța acesteia din punct de vedere economic și social. Organizarea apărării acestei suprafete de mare, cu diverse categorii de forte și măsurile ce revin forțelor Marinei Militare, la pace, dar și la campanie, sunt câteva aspecte majore aprofundate în lucrare.

Apecierile elogioase la adresa lucrării de doctorat a domnului comandor Marius HANGANU au fost făcute și de către comisia în fața căreia a susținut-o, din care au făcut

parte reputați tacticieni și istorici militari: general de brigadă prof. dr. Valentin ARSENIE, general de divizie dr. Costache CODRESCU, general de brigadă dr. Constantin ALEXANDRESCU, comandor dr. Vasile GRAD, (îndrumător științific), comandor profesor universitar dr. Jipa ROTARU.

Nu ne-am propus să realizăm decât o succintă prezentare a carierei unui ofițer de marină - comandant și profesor, unul dintre cei ce dăruiesc cu generozitate și altora rezultatele muncii proprii, care, indubitabil, a presupus și sacrificii știute doar de domnia sa și înțelese de familie.

Comandorul profesor universitar dr. Marius HANGANU mai are încă multe de spus, acum la apogeul carierei. Noi îi urăm succes și vînt bun de pupă!

Comandor **Ivan DAMASCHIN**

MAREA NEAGRĂ

"Problema pontică este mult mai complexă. Este vorba, într-adevăr, de o mare aproape închisă, care nu comunică cu Mediterana decât prin îngusta ieșire a strâmtorilor; cu toate acestea, datorită marilor fluviuri care se varsă în ea din adâncurile stepei sau din masivele Europei Centrale, datorită rețelei multiple a drumurilor continentale ce ajung în porturile ei, ea merită, tot atât de mult ca și alte mări mai deschise curentilor din larg, numele de "placă turcantă" a marelui trafic și a schimburilor internaționale".

GHEORGHE BRĂTIANU

Această apreciere – pe care cunoscutul istoric o făcea acum o jumătate de secol – rămâne valabilă și astăzi, fapt dovedit de interesul manifestat pentru ceea ce am putea numi "geopolitica Mării Negre". Abordând subiectul din această perspectivă putem vorbi de o identitate geografică a Mării Negre – rezultată din combinarea principalelor ei trăsături naturale, cât și din felul în care oamenii au reușit să se folosească de avantajele oferite de aceasta - și în egală măsură, de o identitate istorică, rezultată din rolul important jucat de mare de-a lungul istoriei. Mă voi opri puțin asupra aspectului istoric al problemei, mai precis asupra a două momente diplomatice, de acum 50 de ani, care au marcat evoluția geopolitică a regiunii.

Primul moment se referă la vizita lui Anthony Eden la Moscova, în decembrie 1941, pentru negocieri în vederea încheierii unui tratat de alianță cu Uniunea Sovietică. Din stenograma discuțiilor pe care acesta le-a avut cu Stalin – care vizau în principal frontierele postbelice ale Uniunii Sovietice – ca și din protocolul adițional secret reiese că – în ceea ce privește Turcia – aceasta urma să primească regiunea Burgasului, din Bulgaria, extinzându-și astfel considerabil litoralul. România urma să piardă Delta Dunării cu toate cele trei brate "în scopul asigurării securității Uniunii Sovietice". Tratatul semnat la 26 mai 1942 nu mai conținea însă nici o astfel de prevedere și nici o mențiune despre viitoarele frontiere occidentale ale Uniunii Sovietice sau modificări de frontiere în bazinul Mării Negre. Acest protocol adițional este puțin cunoscut și publicat. Totuși, el rămâne ca un reper care ar fi putut influența considerabil evoluția geopolitică a regiunii.

Mult mai important este însă momentul "procentajului" din 9 octombrie 1944 de la Moscova dintre Churchill și Stalin. Ceea ce vreau să subliniez aici este că raportul de 90/10 al influenței Uniunii Sovietice în România și de 10/90 în Grecia este tocmai raportul dintre Marea Mediterană și Marea Neagră. Anglia dorea să păstreze controlul și hegemonia în Mediterana Egee și acorda Rusiei controlul în Marea Neagră balcanică. Eden, din partea Angliei, a afirmat clar: **"Marea Neagră este lacul Uniunii Sovietice"**. În acest mod s-a ajuns la instaurarea

dominației sovietice în Marea Neagră și la transformarea acesteia într-o mare închisă.

După 1990 lucrurile s-au schimbat. Marea Neagră a început să mai fie un "lac rusesc" și au apărut noi state, noi interese ale unor state riverane sau neriverane. Din a doua categorie să luăm exemplul Statelor Unite. În primăvara aceasta amiralul american T. Joseph Lopez, comandant șef al Marinei Militare a S.U.A. și comandant șef al Forțelor Aliate din Europa de Sud afirmă la București că: "Marea Neagră va deveni Golful Persic al viitorului", referindu-se la importanța linilor de comunicație din Marea Neagră și Marea Mediterană în cazul exploatarii resurselor din Caucaz și al transferului acestora în Europa. Aceste interese economice - de care Statele Unite nu sunt deloc străine – sunt urmate firesc, am spune, de interese militare care să asigure securitatea celor economice, unul din obiectivele NATO fiind și asigurarea "stabilității" în zona Mării Negre. Acest obiectiv este propagat la toate nivelele. Se regăsește în pliantul de prezentare al Flotel a VI-a distribuit ziaristilor și publicului și în care se precizează că aceasta operează **"În Marea Mediterană, Marea Neagră și zonele adiacente"** după cum se regăsește în prezență efectiv a navelor militare și a exercițiilor comune din cadrul Parteneriatului pentru Pace. La conferința de presă cu care s-a încheiat "COOPERATIVE SUPORT '97" l-am rugat pe contraamiralul canadian Ken Summers, șeful de Stat Major al Comandamentului Superior Aliat din Atlantic (SACLANT), să-mi precizeze cum este privită zona Mării Negre de către NATO. Răspunsul – formulat în manieră diplomatică – a fost următorul: "Zona Mării Negre nu se află pe masa de lucru a NATO dar nici sub masă". Cu alte cuvinte, deși nu reprezintă o prioritate, această zonă este totuși permanent "monitorizată". Evident, NATO este un organism militar, dar să nu uităm că la nivelul cel mai înalt decizile sunt, în ultimă instanță, politice și influențate, nu în ultimul rând, de factorul economic.

La începutul anilor '90 profesorul francez Christian Daudel a susținut o conferință intitulată "De ce un asemenea interes pentru geopolitica Mării Negre?" Întâlnim aici unele idei și puncte de vedere interesante

ZONĂ DE INTERES GEOPOLITIC

pentru cititorul român. Mai întâi autorul nu este satisfăcut de expresia "geopolitica Mării Negre" considerând că se poate vorbi tot aşa de bine de "geopolitica zonei Mării Negre" sau "geopolitica Mării Negre și a statelor riverane". Apoi, abordează problema statelor riverane, care nu au toate aceeași pondere politică, diplomatică, militară. El consideră că statele riverane Mării Negre nu sunt parteneri cu drepturi egale și chiar enumera unele criterii care stau la baza acestei departajări: lungimea litoralului, stămtoarele strategice, în exterior Bosfor-Dardanele (apartenând Turciei), în interior stămtoarea Kerč (Rusia și Ucraina); porturile militare sau comerciale; apropierea mai mare sau mai mică a capitalelor țărilor riverane în raport cu Marea Neagră;

de contact între Europa și Asia, Occident și Orient, Nord și Sud (în sensul Nordului dezvoltat și al Sudului în curs de dezvoltare), creștinătate și islam. Există, apoi, diverse interese ale unor state, interese care pot fi uneori divergente și autorul dă cu titlu de exemplu Grecia (în raporturile sale cu Turcia), Germania (în direcția Est), Franța (îngrijorată de echilibrul Europei), Japonia (care a înțeles foarte bine că este vorba de poarta principală de intrare în Europa Centrală și de Est), Statele Unite (foarte atente ca această nouă lume care se construiește să nu se facă în detrimentul lor).

În finalul articolelui autorul se întrebă, retoric, dacă Marea Neagră este o răscruce unde totul se croiește și se răscroiește, o articulație, un spațiu intermediar între

densitățile de populație de pe litoral și importanța dezvoltării urbane, proiectele diverse de amenajare a teritoriului; probleme care se pun de asemenea în termenii influenței, independenței, antagonismului sau cooperării și alianțelor. În opinia autorului acestea constituie o primă serie de criterii care privesc țările riverane Mării Negre și care reprezintă primul aspect al problemei.

Al doilea aspect vizează interesele țărilor neriverane pentru Marea Neagră. Pentru acestea, zona este un punct

lumii diferite, un pol de convergență a unor forțe numeroase și variate, un nod strategic, tot atât de bine magic sau malefic, cu seismele sale care sunt naturale sau geopolitice?

Cert este faptul că Marea Neagră a încetat să mai fie o mare dominată de unul din statele riverane; ea a devenit o mare internațională, liberă și deschisă. Să încercăm – din acest punct de vedere – să desprindem învățăminte istorice și ale geografiei.

Bogdan DINU

NAVIGATORI ÎN RĂZBOAIE

După încheierea formală a războiului rece, în limbajul specialiștilor în analize politico-militare apare, din ce în ce mai des, conceptul de "amenințare globală", definit ca o sumă de elemente și situații care, prin prezența lor pe scena internațională, se constituie în potențiale pericole pentru securitatea unui stat și pentru interesele sale fundamentale.

Modalitățile de manifestare sunt dintre cele mai diverse și cea mai sumară inventariere a lor ne conduce la concluzia că vremea confruntărilor directe și cavaleresti este demult apusă iar exemplele în care victoria era de partea "celor mai viteji" rămân doar în memoria legendelor sau a cărților de istorie.

Amploarea amenințării globale la adresa unui stat este determinată de o serie de factori, dintre care cei mai reprezentativi s-au dovedit a fi: poziția geostrategică, apartenența sau nonapartenența la alianțe militare sau politico-economice, puterea economică, științifică sau financiară, care implică posibilitatea apariției unor raporturi de concurență, compoziția etnico-religioasă a populației, relațiile cu țările vecine, ideologia partidelor de la putere sau interesele ecologice din zonă.

Vom încerca, în continuare, să facem o sinteză a caracteristicilor unor astfel de "războaie nedeclarate" precum și a procedeelor de desfășurare, lăsând la latitudinea cititorilor identificarea unor eventuale similitudini între aceste modele teoretice și derularea evenimentelor în zona de interes a României. Facem doar precizarea că orice asemănare cu fenomene sau fapte din realitate nu este deloc... întâmplătoare.

AGRESIUNEA ECONOMICO-FINANCIARĂ

Are ca scopuri principale eliminarea din raporturile de concurență a unui oponent, transformarea statului vizat în furnizor de materii prime și forță de muncă ieftine precum și crearea pe teritoriul acestuia a unei piețe de desfacere pentru produse "de stoc" sau greu vândabile. Sunt vizate, în mod special, materiile prime cu valoare strategică sau sectoarele de producție foarte rentabile care, prin produse competitive, pot concura pe piața internațională.

LABIRINTUL CUNOAȘTERII NEDECLARATE

AGRESIUNEA POLITICĂ

Are în vedere stabilirea unor raporturi de dependență a statului "țintă" față de agresor, care determină conducerea politică să accepte diferite compromisuri. Sunt sprijinite (mai ales din punct de vedere finanțar) formațiunile politice care promovează ideologia convenabilă agresorului. Uneori sunt promovate pe scena politică două sau mai multe partide aflate, aparent, în opoziție dar care servesc același scopuri.

INFLUENȚAREA CONȘTIINȚEI SOCIALE

Este cea mai perfidă formă de agresiune nedeclarată deoarece duce, de cele mai multe ori, la fenomene care modifică trăsăturile caracteristice ale unei națiuni și, teoretic, chiar la dispariția unor state și la formarea altora noi.

Identificarea acestui tip de agresiune se poate face prin analiza proceselor de deznaționalizare sau de negare a culturii naționale. Nu știm dacă aceste fenomene au vreo legătură cu defâimarea lui Mihai Eminescu într-o revistă de "cultură" care apare în țară, cu aprecierea conform căreia nemuritoarea "Doină", care vibrează în sufletele tuturor românilor, ar fi "sovină" sau cu kitsch-urile de dol leî intens mediatizate ("Halloween", "Valentine's Day" etc.) care seamănă cu tradițiile creștine românești la fel de mult ca un tablou de Grigorescu cu inscripțiile din stațiile de metrou.

ACTIONILE în domeniul ideologic și cel al conștiinței religioase (cu exemple dintr-între cele mai recente) se cumulează cu fenomenul complex și aproape imposibil de controlat al

exodului de inteligență. Este foarte greu să se pretindă specialiștilor din diferite domenii de activitate (mai ales celor tineri) să reziste ofertelor mult mai generoase din punct de vedere finanțar sau al condițiilor de exercitare a profesiei lansate prin intermediul diferitelor programe sau burse de studii, de către statele interesate.

Consecințele sunt foarte grave atât datorită eforturilor care se fac în țară pentru pregătirea acestor oameni până la un anumit nivel cât și urmărilor negative asupra nivelului general cultural-științific al populației statului agresat. Apărarea împotriva acestei agresiuni subtile nu se poate face decât prin asigurarea în țară a condițiilor propice de afirmare socială și profesională a intelectualilor.

Cu toate că "bătăliile" acestor "războaie nedeclarate" sunt foarte riguroas disimulate, sunt situații în care adevăratele intenții devin notorii. Acestea sunt momentele în care statele agresoare uzează de întregul "arsenal" politic și diplomatic și încercă să identifice posibilitățile de legitimizare a agresiunii pe plan internațional apelând, de cele mai multe ori, la teme sensibile - "drepturile omului", "securitatea internațională" etc. Această strategie, ajutată și de un loc bine plasat la mesele organismelor internaționale, duce la asigurarea unui cadru intern și extern favorabil îndeplinirii țelurilor.

Dacă în prezent amenințarea integrității teritoriale a unui stat apare destul de rar, atacarea stabilității interne și a intereselor generale se manifestă, cu intensități variabile, permanent, iar formele de exercitare diferă și ele, de la caz la caz.

Problema esențială care se impune este conștientizarea acestui fapt și adoptarea măsurilor de contraacțiune. Un punct de plecare în acest sens este evidențierea faptului că, atât în politica internă cât și, mai ales, în cea externă, nimic nu este întâmplător ci riguros planificat; la acest nivel nimici nu acționează din simpatie sau dinumanitarism ci în virtutea unor interese proprii foarte bine delimitate.

Conștiința colectivă a poporului român este foarte sensibilă la efectele acestor tipuri de "războaie nedeclarate", ceea ce îl determină pe mareșalul Ion Antonescu să avertizeze: "Tara simte, Tara vede, Tara presimte..." dar, din păcate, în absența unor măsuri de protejare, când se produc aceste revelații, este cam târziu.

Căpitán Costel SUSANU

"PULSUL" MEDICILOR MARINEI MILITARE LA ANIVERSAREA CENTENARULUI

Titlul articolelor nu urmărește inducerea în eroare a cititorului avizat după cum nu este nici rezultatul unei documentări insuficiente asupra vechimii existenței unui serviciu sanitar în Marina Militară. Prezența medicilor militari în Marina Militară datează încă de la 1865, din 1873 având la uniformă un semn distinctiv pentru corpul sanitar. Dar baza oficială a înființării serviciului sanitar și farmaceutic în Marina Militară o găsim în "Legea organizării puteril armate", din 1874, prin care erau prevăzuți căte un medic și un farmacist la fiecare bastiment. Mai târziu regăsim serviciul medical în toate reorganizările ulterioare ale Flotilei și, mai apoi, ale Marinei Militare.

Toate aceste repere istorice îi sunt bine cunoscute colonelului doctor **Constantin Mihalache**, medicul șef al Statului Major al Marinei Militare. Rătăcirea pentru care s-a ales ziua de 28 mai 1898 – data publicării în Monitorul Oficial a legii pentru organizarea Marinei Militare, unde sunt menționati medici și farmaciști – tine mai mult de un moment legislativ și organizatoric. "Oricare din momentele anterioare lui 1898 – ne spune colonelul dr. Constantin Mihalache – ar fi putut fi considerat ca început de drum".

Orice structură militară trebuie să disponă de o organizare sanitată. Existenta unui serviciu sanitat, ca structură aparte în Statul Major al Marinei Militare, are o mare importanță prin activitatea pe care o desfășoară, atât în timp de pace cât și la război. Este cunoscut faptul că medicina militară este, prin definiție, o medicină de urgență. O activitate eficientă implică punerea accentului pe medicina de unitate, astfel încât cazurile de îmbolnăvire să nu mai ajungă la spitale, rezolvându-se la nivelul unităților. Față de medicina militară în general, cea din marină are un anumit specific dat de condițiile de mediu în care activează personalul angajat în activitățile respective. În primul rând este vorba de acomodarea organismului uman cu viața pe navă, a scafandrilor și în general acomodarea la mediul de viață marin, cunoașterea perfectă a reacțiilor mediului față de organism cât și a organismului față de mediul respectiv. Această cunoaștere se realizează prin studiu medical iar de aici rezultă necesitatea de a avea oameni pregătiți în această specialitate.

Din fericire, Marina Militară și-a creat, în timp, un corp valoros de medici specializați în medicină navală, la început în cadrul Dispensarului polyclinic și de medicină hiperbară din cadrul Centrului de Scafandri în prezent Centrul de Medicină

Navală. Aici s-au structurat câteva specialități medicale – initial numai pentru scafandri – iar ulterior, după revoluție, Centrul de Medicină Navală și-a extins activitatea și asupra personalului ambarcat, la care se adaugă activitatea de cercetare și posibilitatea acordării ajutorului medical în sistem specializat de urgență (în caz de război). Sub conducerea colonelului doctor Octavian Opincaru, aici își desfășoară activitatea specialiști de valoare care acorda o asistență medicală de calitate personalului din Marina Militară.

De parte de noi intenția de a identifica medicina din Marina Militară numai cu Centrul de Medicină Navală. Este adevărat că el reprezintă "vârful de lance" dar slujitorii ai lui Esculap în haina Marinei Militare întâlnim și în alte părți. În întâlnim în unitățile de învățământ ale Marinei, cum este cazul locotenent-colonelului dr. Mihail Vătășescu de la Liceul Militar de Marină "Al. I. Cuza", în unitățile de la Mangalia, sub conducerea maiorului dr. Dorin

Horeangă sau de la Flota Maritimă, maior dr. Constantin Mureșan, recent întors din marșul efectuat de distrugătorul "MĂRĂSEȘTI", unde a făcut față unor situații mai grele, descurcându-se foarte bine, însăși și de maior dr. Strâmbbeanu, stomatolog.

Condițiile Mării Negre fac imposibila executarea unor operații complicate la bordul navelor noastre militare. Pe de altă parte, acțiunile noastre maritime militare în Marea Neagră fac posibil ca, în caz de campanie, să existe soluția reală a evacuării rapide a eventualilor răniți la spitalele de pe uscat. Aceasta nu înseamnă că nu există medici foarte bine pregătiți care în condițiile unui marș îndelungat nu au pregătită psihică și de specialitate de a executa astfel de operații în regim de urgență.

În momentul de față, doar R.M.S. "GROZAVUL" dispune – din construcție – de toate facilitățile unui bloc operator modern, dar fără o fricadare permanentă. De altfel el va fi implicat și într-unul din scenariile viitoarei aplicații "COOPERATIVE PARTNER '98". Existența acestei nave se înscrise – carecum forțat – pe linia șlepurilor – spital, de veche tradiție, existente de la 1877 și 1916-1918 și a navelor-spital "PRINCIPELE CAROL" sau "PRINCIPELE MIHAI", din al doilea război mondial; este adevărat că ele reprezentau soluții de campanie, rezultând din amenajarea unor navi civile.

Ce se mai poate spune despre medicii Marinei Militare? –

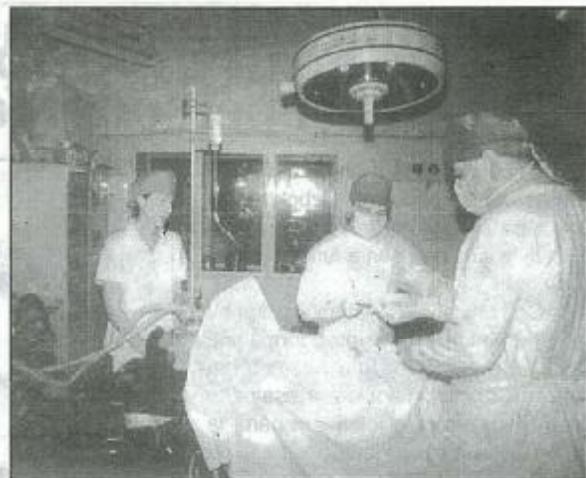
În primul rând că s-au organizat într-o Asociație de Medicină Navală, o organizație profesională. În al doilea rând, că medicii militari din Marină au fost cei care au înființat Fundația de Medicină Navală "Esculap" din Constanța ce grupează nu doar

28 MAI 1898 - 28 MAI 1998

medici militari, dar și mulți din ceilalți medici care își desfășoară activitatea la malul mării. Fundația are, în prezent, peste 150 de membri cotizanți și simpatizanți și faptul că ea s-a cristalizat în jurul medicilor din marină este semnificativ.

Serviciul medical din Statul Major al Marinei Militare și Spitalul Militar Constanța organizează, în perioada 27-29 mai 1998 "Zilele comunicărilor științifice" dedicate aniversării a 100 de ani de funcționare în sistem organizat al serviciului sanitar din Marina Militară, celei de-a VI-a Conferințe naționale de neurologie, psihiatrie și neurochirurgie militară, împlinirii a 8 ani de înființare și funcționare a Centrului de Medicină Navală Constanța, celor de-al III-lea Simpozion Medical din Marina Militară și aniversarii Fundației și Asociației de Medicină Navală. Va fi un moment de sărbătoare, de aniversări și împliniri pentru cei care, pe lângă halatul alb – ca semn al faptului că îl slujesc pe Esculap – poartă în suflet albastrul mării și pe umeri uniforma Marinei Militare.

CHIMİȘTII MILITARI DIN MARINĂ

Rânduri pe marginea unei aniversări

Anul acesta, la 15 mai, s-au împlinit 75 de ani de când, prin Decizia Ministerială nr. 297 din 15 mai 1923, a luat ființă, în cadrul Ministerului de Război, Comitetul consultativ pentru chestiunile tehnice privitoare la războiul chimic, stabilindu-se ca problemele privind pregătirea armatei pe această linie să fie rezolvate de către Direcția a XI-a Tehnică. Această dată marchează apariția primului nucleu al chimiei militare în armata noastră. În cei 75 de ani, chimia militară a parcurs mai

multe etape de organizare la diferite esaloane și structuri ale armatei.

După cum ne spunea locotenent-colonelul

Niculae Dumitrescu, chimia militară are o oarecare tradiție în Marina Militară, având în vedere că primele structuri s-au înființat cu mai bine de 35 de ani în urmă.

Îl regăsim și astăzi pe chimicii în unitățile subordonate Statului Major al Marinei Militare îndeplinindu-și misiunile specifice, iar greutățile de care se lovesc sunt cele pe care trebuie să le înfrunte întreaga armată.

Repudiată de întreaga omenire, arma chimică a făcut obiectul – în timp – a mai multor documente internaționale de interzicere. Cel mai recent este **Convenția privind interzicerea armelor chimice**, document la care a aderat și țara noastră și care a determinat, firesc, o restructurare la nivel de armată a armei chimice, restructurare care își are rațiunile ei. Totuși, costul relativ scăzut al acestor arme (este și ea o altă "armă" a săracului), faptul că nu toate țările au semnat această convenție ca și timpul destul de îndelungat în care vor fi distruse stocurile existente constituie motive pentru ca problemele protecției NBC (nucleară, biologică și chimică) să fie luate mult mai în serios.

Bogdan DINU

Comunicații moderne înseamnă tehnică de vârf și personal foarte bine pregătit

Orice structură militară, indiferent de eșalon, la pace sau razboi trebuie să aibă un sistem de comunicație – condiție sine qua non a funcționalității acesteia.

Comunicațiile în sistemul militar au existat din totdeauna, într-o formă sau alta, ele rezultând din necesitatea transmiterii ordinelor de la eșaloane superioare la cele inferioare până la nivel individ și, pe cale inversă, de raportare a situației.

Pentru Armata Română comunicațiile militare au fost instituționalizate la data de 14 iulie 1873 când, prin Înalțul Decret nr. 1303 a luat ființă prima unitate de telegrafie, organizată ca o secție a Companiei de minări din Batalionul de geniu.

Chiar de la înființarea Marinei Militare a statului român modern, după anul 1860, comunicațiile militare navale au avut un rol însemnat în destășurarea pregătirii sau pe timpul participării navelor la acțiuni de luptă.

Fără a intra în detaliu în legătură cu sistemul actual de comunicații în domeniul naval i-am adresat câteva întrebări domnului comandor Anton IONESCU, ofițerul care coordonează activitatea pe linie de comunicații din Marina Militară.

- În ce măsură se poate considera modern actualul sistem de comunicații navale?

- Atunci când vorbim de comunicații militare navale trebuie avut în vedere

**Interviu cu comandorul
ANTON IONESCU**

două aspecte: tehnica avută la dispoziție și personalul care o deservește. Este evident că se poate vorbi de comunicații moderne, eficiente atunci când dispui de tehnică de vârf și personal foarte bine pregătit.

Pentru tehnica pe care o avem acum la navele militare dar și la unitățile de uscat există un personal foarte bine pregătit care să asigure un sistem de comunicații în anumite limite, eficient.

- În ce măsură este asigurată din acest punct de vedere compatibilitatea și interoperabilitatea cu navele NATO și navele din sistemul PfP.

- Din acest punct de vedere s-a asigurat un minim de compatibilitate și interoperabilitate astfel: în HF, în VHF cu radiotelefoane navale și în UHF – în parte cu navele noi, Statul Major al Marinei Militare și nouă nave militare au fost înzestrăte cu instalații de comunicații prin INMARSAT.

În momentul de față a fost elaborat la nivelul Marinei Militare caietul de sarcini privind modernizarea sistemelor de comunicații interne și externe la navele de tip distrugător și fregată.

Pentru viitor se are în vedere și s-au făcut demersurile necesare pentru implementarea în Marina Militară a comunicațiilor prin calculator PC-NET care, până în prezent, au fost realizate numai pe timpul aplicațiilor comune NATO – PfP, folosindu-se echipamente și soft NATO.

Misiunea îndeplinită de distrugătorul "MĂRASEȘTI" în Oceanul Atlantic la aplicația STRONG RESOLVE '98 consider că reprezintă un progres remarcabil din punct de vedere al comunicațiilor navale. Ne-a arătat pe viu unde suntem și ce mai avem de făcut.

- Și ce mai avem de făcut?

- Multe, din punct de vedere al dotărilor tehnice și al pregătirii personalului cu noile dotări.

Până în prezent au fost trimiși la specializare în Anglia și Germania ofițeri care s-au familiarizat cu sistemul de comunicații NATO, aceștia, la rândul lor, pregătind deja două serii de ofițeri la Academia Navală. Perseverăm în continuare pe această linie.

- O ultimă întrebare. Cum stați cu avataurile tranzitiei?

- Transmisioniștii fac eforturi deosebite pentru menținerea în funcțiune a sistemului de transmisii al Marinei Militare în condițiile unor fonduri total insuficiente și a utilizării unei tehnici uzate, fizic și moral.

*Comandor
Ioan DAMASCHIN*

APĂRAREA NAȚIONALĂ - o datorie și pentru administrațiile publice locale

Colaborarea dintre Ministerul Apărării Naționale și administrațiile publice locale este riguros reglementată prin Constituție și printr-un set de legi specifice, stabilindu-se cadrul legal de acțiune și responsabilitățile, atât în timp de pace cât și la declararea stării de necesitate, de urgență, de mobilizare sau război.

Pentru cunoașterea legislației și, mai ales, pentru aplicarea corectă a acesteia, Centrele Militare Județene organizează și conduc anual convocații la care participă primarii, viceprimarii și secretarii din localitățile aflate în zona de responsabilitate. În acest sens, Centrul Militar Județean Constanța a convocat, pe 8 aprilie 1998, primarii din municipiile, orașele și comunele județului Constanța. Unul dintre scopurile principale a fost optimizarea relațiilor dintre Centrul Militar Județean și primarii pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin acestora pe linia apărării naționale, în special în ceea ce privește evidența și selecționarea resurselor umane și materiale.

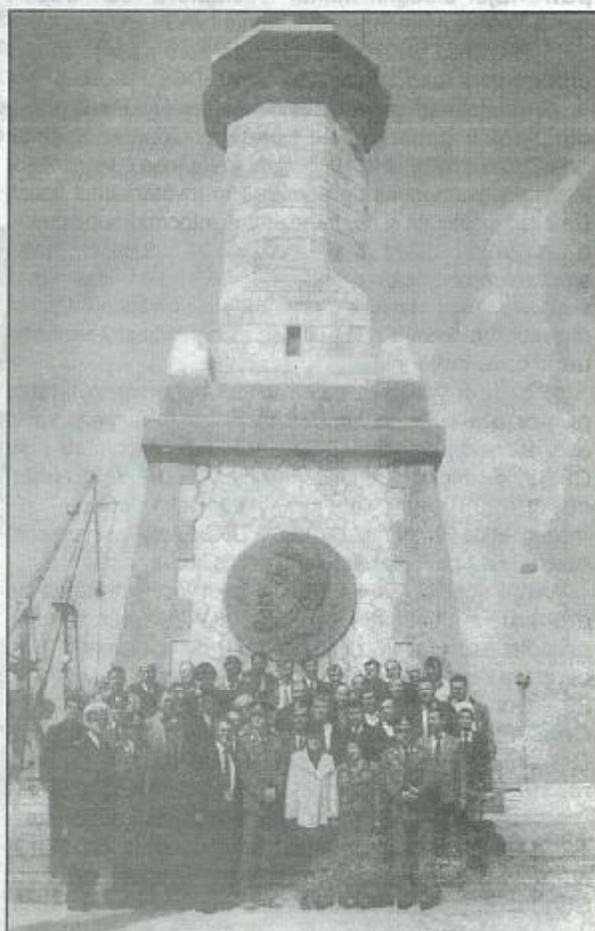
La partea teoretică a convocației au participat reprezentanți ai Prefecturii, Consiliului Județean, Inspectoratului Județean de Poliție, Jandarmeriei, Pompierilor, Protecției Civile, Serviciului Mobilizare a Economiei și Pregătire a Teritoriului pentru Apărare, intervențiile acestora vizând adaptarea legislației la condițiile specifice județului Constanța. Programul a inclus, de asemenea, vizitarea Filialei Constanța a Muzeului Militar Național, a Administrației Portului Constanța și a navei-școală ALBATROS.

Colonelul Oscar Benes, comandantul Centrului Militar Județean Constanța și principalul organizator al convocației, a apreciat relațiile cu reprezentanții administrațiilor publice

locale ca fiind „bune, dar este loc pentru mult mai bine, dacă ne raportăm la exigențele actuale și la sporirea responsabilității de care trebuie să dăm dovadă”.

Cu toate că această activitate se organizează o dată pe an, nu toți primarii județului și-au făcut timp să participe. Le dorim acestora să nu se confrunte cu una din situațiile limită ale căror modalități de gestionare au fost luate în discuție, pentru a se convinge, totuși, că apărarea națională nu se încadrează în capitolul „diverse”.

*Căpitan
Costel SUSANU*

La Liceul Militar "ALEXANDRU IOAN CUZA"

CONCURSUL DE MATEMATICĂ "Viceamiral VASILE URSEANU"

Printre acțiunile de atragere a tinerilor către învățământul de marină, organizate și desfășurate sub patronajul Liceului Militar "Alexandru Ioan Cuza", concursul de matematică "Viceamiral VASILE URSEANU" se evidențiază prin popularitatea pe care a reușit să și-o creeze de-a lungul celor șase ediții.

"Provocarea" se adresează elevilor claselor a VIII-a din scolile generale ale județului Constanța și se constituie într-un redutabil test de evaluare a cunoștințelor înaintea examenului de admitere în învățământul liceal. Ea este justificată și de rigurozitatea întocmirii subiectelor, a exigenței notării și a condițiilor de concurs create, similare probelor de admitere. În plus, participanților le sunt prezentate spațiile de cazare și de învățământ, baza didactică modernă a liceului și se organizează vizitarea unor nave militare.

Pentru mulți tineri acestea au fost argumente suficiente pentru a asculta "chemarea mării" și a se prezenta la examenul de admitere în Liceul Militar "Alexandru Ioan Cuza", exemplul cel mai semnificativ fiind Paul Cusmin, câștigătorul ediției din anul 1994 a concursului de matematică "Viceamiral VASILE URSEANU", care acum este elevul plutonier-adjunț al liceului.

Anul acesta, pe 4 aprilie, a avut loc festivitatea de premiere a câștigătorilor ediției a VI-a a concursului, primele patru locuri, dintre cei 140 de participanți, fiind ocupate de Cristian-Doru Corețchi (școala generală nr. 29 – Constanța), Mihai Loghin (școala generală nr. 37 – Constanța), Alexandru Candu (școala generală nr. 27 – Constanța) și Liviu-Cristian Damian (școala generală nr. 3 – Mangalia).

S-au alăturat festivității foști comandanți ai liceului – contraamiral (r) George Petre, comandor (r) Stefan Mihai, căpitan-comandor Gheorghe Ana – reprezentanți ai Statului Major al Marinei Militare, mass-media și părinți,

care trăiau evenimentul cu o emoție mai mare decât laureații concursului. Sponsorii au fost mai generoși anul acesta, premiile fiind substantiale, atât în bani cât și în obiecte, iar buna desfășurare a concursului se datorează atât catedrei de matematică a liceului cât și locotenent-comandorilor Anton Butnaru, Valeriu Popescu și Alexandru Panait.

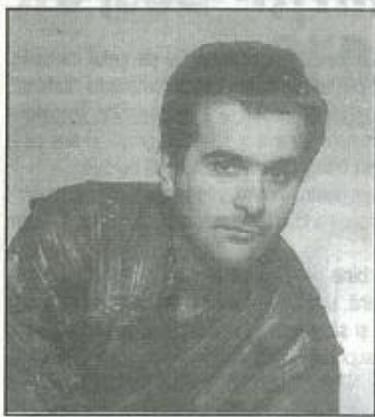
Cu toate acestea atmosfera generală a fost tristă deoarece comandanțul liceului, locotenent-comandorul Decebal Vrânceanu, a confirmat, cu amărăciune, primirea ordinului de desființare a Liceului Militar "Alexandru Ioan Cuza", începând cu 1 septembrie 1998. Această instituție, care a purtat prin timp ștafeta tradițiilor școlilor din structura Marinei Militare, care se regăsește în cuprinsul celor peste 6.000 de absolvenți călăuziți de visul devenirii marinăriști, se află acum în situația de a fi "luată" de valul reformei, argumentele invocate fiind cele "la moda" - "resursele limitate" și "redimensionarea forțelor armate".

Nu putem comenta această decizie decât emoțional și, păstrându-ne speranța, să dorim Liceului Militar "Alexandru Ioan Cuza", destin de PASARE PHOENIX.

Căpitan Costel SUSANU

RESPIRAȚIA SPIRITUALĂ A MĂRII

"PORTRETUL" UNUI ARTIST VIVI PETCU

Statornic colaborator al Cercului Militar Constanța, din vremea când era soldat (aviator), Vivi Petcu este astăzi un nume cunoscut pe scenele constănțene și ale țării – ca valoros solist de muzică ușoară.

Zuia 24 aprilie 1998 a însemnat pentru Tânărul artist un eveniment – lansarea cu succes a casetei audio "MARINARUL".

Cine este Vivi PETCU?

Un Tânăr romantic, ambicioz, cu o traectorie ascendentă, un visător care își vede atins idealul.

A început la 14 ani, la Casa D'Italia (Casa de cultură a tineretului) cu muzică folk, a făcut cursuri de chitară, a cântat la cenaclul "Manifest" condus de Cornelius Stroe, la "Serbările Scânteii tineretului" conduse de poetul Lucian Avramescu, la Cenaclul "MIHAIL SADOVEANU" (de nemurare ori), la Casa de cultură a sindicatelor, pe multe scene din întreaga țară.

Perseverent, caută să-si perfectioneze calitățile native, tehnica vocală și Interpretarea sub îndrumarea profesorilor

Maria Onet (Școala populară de artă), a compozitorilor Gigi Rădulescu (Cercul Militar) și Dumitru Lupu (Teatrul de estradă Fantasio). Participă la concursuri de muzică ușoară (și câștigă premii!): "Steaua litoralului", "Cetățile Devel", "Toamna băcăuană", la Buzău, la Călărași etc.

Din 1991 este solist (profesionist!) al Teatrului "Fantasio", debutând în "Parlamentul melodiorilor", urmat de numeroase alte premiere. Este invitat în emisiuni radiofonice și la TVR ("Videomagazin" "Ceauș de la ora 5"). Timp de doi ani urmăză cursurile facultății de Music-hall a Universității "Hyperion", condusă de Geo Salzescu. Dîn păcate, abandonază pentru că are un vis mai important: să-si scrie muzica pe care o simte că-i reprezentă, să scoată – neapărat! – un album!

Si... după eforturi considerabile (texte, orchestratie, sponsorii, alergătură, banii!) – REUȘEȘTEI pentru ca, într-o superbă după-amiază de april, să ne ofere spectacolul "VIVI PETCU ȘI INVITAȚII LUI" în sala cea mai frumoasă a Cercului Militar Constanța, prilej pentru lansarea casetei audio sugestiv intitulată "MARINARUL".

Au vorbit despre Vivi oameni care-l iubesc, îl apreciază și îl respectă: Jean Badea – secretar literar al Teatrului Fantasio, Gaby Raica – redactor muzical la TV-MTC, Liviu Predescu – redactor muzical la Radio Constanța, Geo Vlad – (cu poemul "Un curriculum vitae" dedicat Tânărului artist), scriitorul de humor Ananie Gagniuc – sef Cercului Militar – gazdă!

Apoi, show-ul susținut de frumoasele Andreea Băncică și Nelly Cimpoca, de actorii Laurențiu Vlad și Ucă Moraru (cu momente vesele), de formațiile vocal-instrumentale "Pro Quartz" și "Velathia" – totul înpletit într-o prezentare profesionistă de M.M.pr. Aurel Lăzăreanu – artist-veteran el Cercului Militar Constanța.

O seară de spiriț – în care Vivi Petcu ne-a convins că și-a înălțat visul. **FELICITĂRI, TINERĂ ARTIST!**

Profesor Geo VLAD

UN BIJUTIER FLORIN CHELARU DEBUTEAZĂ CA... POET!

Seara de 16 aprilie, când toată lumea se precipită pentru pregătirea marii sărbători a ÎNVIERII DOMNULUI HRISTOS

Continuând o tradiție de circa 36 de ani, Cenaclul literar-artistic MIHAIL SADOVEANU organizează o nouă "sedință de lucru". Participă 25 de membri, din care 10 autori de cărți (doi membri ai Uniunii Scriitorilor). Mass-media, obișnuită (și prietenă!), este alătură de noi!

Din nou – un debut în cenușă! Florin Chelaru – cunoscut bijuter în aur și argint, dar mai ales... artist al scenei de la Cercul Militar – Interpret de poezie, de humor, de teatru (premiul I pe lângă – la interpretare – într-un concurs revoluționar) – feier de miliar român!

O fire introvertită, un meditațiv profund, un om care gândește mult și alcătuează în cincișchiță. Consecvent colaborator al Cercului Militar, prieten adevarat și statornic, Florin Chelaru scrie de mult versuri și proză – ce ascuns! Cu grijă să-lăsă convins să citească în cenușă, pentru "dezbaterea" creațională! și... în acest april, ne-a dovedit că merită "să intre în lume" și pe acest lărimi și preocupații sale!

Abordând o tematică gravă: dragostea de țară și de neam, copilaria, mama, trecerea ireversibilă a timpului, subirea cu subtilă accent social – uneori! – Florin Chelaru îl convins pe cel 10 "critici" din cenușă, care îl au dat "undă verde" – pentru a continua – cu mare perseverență, cu o mai serioasă aplecare asupra marilor valori ale poeziei românești și universale...

Modest – dar... ferm – el nu a promis nimic! Dar... va continua, cu siguranță, să devină!!!

IN MEMORIAM

Încă un condei s-a înălțat pe lunga timpului cărare, un om în care s-au mistuit două pasiuni – medicina și literatura. Colonelul (r) doctor NICOLAE NECULA, afărat de cățiva ani la pensie, a devenit o personalitate în peisajul literar constănțean, dovedind un talent deosebit, atât ca romancier cât și ca publicist. Ultima carte, "Bucuria clipel", urma să fie lansată la Cercul Militar Constanța, în cadrul cenaclului literar "MIHAIL SADOVEANU", al carui președinte era. N-a fost să fie, lăsându-ne nouă ultima sa clipă de bucurie.

Ne va rămâne via amintirea celui ce a fost colonel (r) NICOLAE NECULA, medic primar, membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Am rămas mai săraci cu un prieten iar "Bucuria clipel" rămâne, pentru noi, o adâncă tristețe.

"MARINA ROMÂNĂ" și CERCUL MILITAR CONSTANȚA

VETERANII ÎȘI AMINTESC ÎN MISIUNE DE CONVOIERE CONSTANȚA - BOSFOR

Hăzboiu dura de mai bine de doi ani când, proaspăt absolvent al Scoli Navale (Promoția 1943), la 1 iulie 1943, primind primul grad de ofițer (aspirant) și un repartizat în funcția de ajutor al ofițerului cu navigația, transmisuni, coduri-cifru pe Distrugătorul "REGELE FERDINAND".

Îmi încep, aşadar, ucericia în cariera de ofițer de marină întrând direct în focul luptei.

După cum este său, încă de la începutul războiului, pe calea mării, pleca din portul Constanța o parte din petroli românesc pentru a aproviziona armatele germane fie spre frontul de Est (Crimeea), fie spre cel sudic în Mediterană.

Tancurile petroliere erau escortate în sistem convoi, de nave de luptă românești și germane până la destinație sau până în apropiere de Bosfor (Turcia era tără neutră și, deci, navele militare ale beligeranților nu-i puteau încălca neutralitatea).

La 5 august 1943 "REGELE FERDINAND" împreună cu "REGINA MARIA" – cele două distrugătoare din clasa "R" – plecau din Constanța spre Bosfor, însoțind tancul german "FIRUTZ" (7.400 trb.) intrat de curând în Marea Neagră, fiind primit la Bosfor îot de noi, la 7 iunie 1943.

Trecând prin fața Varmel, am ralliat la convolu tancul german "THIESHE" (1.782 trb.). Însoțit de vânătorul a/s "XANTEN" și 2 R-Boot-uri (nave speciale cu misiuni multiple: dragă, siguranță a/s și a/a. D=100 t., V=20 Nd, 2 motoare diesel, corp de lemn, bine compartimentate). Întrig convolu a plecat mai departe cu aceeași destinație: Bosforul. Eram alertizați că în zonă sunt la pândă submarine sovietice. Petrolierele mergeau în convoi, iar distrugătoarele le îrcăduau în stânga și în dreapta, în zig-zag, în limite bine precizate pentru a descoperi și ataca eventuala submarine inamică.

La 6 august, dimineață, convolu se apropia de Bosfor, întâlnind 2 mine pluteind în cerină – și care au fost distruse prin împușcare.

Eu eram de cart la comandă de navigație, în babord (sprelargul convoluui) neavând la dispoziție decât un binoclu bun și o lunetă dublă, mobilă, în balustrada babord.

Viziabilitatea era bună și eram foarte atent la mare și în aer, atât la fiecare navă din convolu, cât și la manevrele pe care le făceau, zig-zagurile cu distrugătorul, controlând drumul și viteza permanent. Comandantul era în interiorul comenzi, pe un scaun plant, înălțat pentru a avea o căt mai bună vizibilitate.

La un moment dat observ, în babord, cam la 20° înăpolia traversului, la circa 2.000-2.500 m, cum tășnește dintr-un punct cjerbă de 3 torpile al cărui siej a erga cu peste 40 Nd spre posibila victimă (convolu) care era principală țintă, distrugătorul fiind întarzuia.

Am dat imediat alarmă, anunțând pe comandant care a preluat comanda declanșând tot sistemul stabilit (rachete spre convoi, sirene pulernică, împușcături pe direcția siajului). Viteza maximă la turbine (circa 30 Nd), rotarea relevelmentului luat la repetitorul giro din babord, adică la pupa pentru lansare a unei balize cu ampenaj (erau special pregătite) pentru a servi ca ghid la combaterea submarinului atacator prin grenadare (aveam grenade care se puteau lansa direct prin pupa și altele care se aruncau alternativ în borduri, acoperind o suprafață destul de eficientă).

Comandantul preluând conducerea, ghidând timonierul și cărma funcție de direcția torpilelor și acționând prompt și în forță a reușit plasarea distrugătorului (102 m) între două dintre cele trei torpile: un adeverat tur de forță. Între timp, toți oamenii de veghe de pe puncte strigau și arătau: torpali! torpili!

La comandă eram destul de calmi. Am urmărit siajele cu ochii, cu binoclul și, mai ales, cu... emotie: au trecut la circa 10-15 m de prova și

6-10 m de pupa. De la comandă am observat și pe șeful mecanic, căpitanul Nicolae Savopol postat la intrarea compartimentului "turbine", cum supraveghează atenția acțiunea promptă a mecanicilor. În câteva secunde de la primirea comenzi, nava a săltat cu provă în sus ca o salupă rapidă, munți de apă ridicându-se în cele două borduri.

Nava "FIRUTZ", grecoie pentru evitare, venise spre stânga, reușind să gireze circa 90°, dar torpila l-a lovit în etravă, rupând o bucată – cam la linia de plutire.

Explozia a scuturat bine nava și aerul s-a umplut de o păclă amestecată cu praf și rugină, urme de pitură din structura petrolierului. Nava a început să ia apă și să se aproveze, viteza să se reducă, iar o pală a elicei ieșea ritmic la suprafață după cum se putea vedea cu binoclu.

Distrugătorul "FERDINAND", făcând un rondou, a executat o grenadare sistematică cu bomba a/s. "REGINA MARIA", observând în celălalt bord al convoluui bule de aer și ulei, a grenadat zona respectivă.

Marea s-a umplut de explozii, zgornote și păclă, agitație.

Nu s-a putut confirma, până la sfârșit, dacă a fost scufundat submarinul agresor.

Comandantul convoluui (și al distrugătorului "REGINA MARIA"), locotenent-comandor Rosescu, a ordonat ca nava petrolier "THIESHE" să fugă spre Bosfor cu toată viteza – și a reușit – intrând în strâmtoare la ora 14.00.

Nava "FIRUTZ", după o perioadă scurtă de dezorientare, văzând că pulește, (avea o rezervă confortabilă de fiabilitate, tancurile fiind abia 65-70% pline iar peretele etanș al compartimentului de securitate provă, rezista), a făcut

manevre cu pompele și a repartizat încărcătura spre tancurile pupă, echilibrând nava, introducând elicea complet în apă, și, realizând o viteză de 4-5 Nd, s-a îndreptat spre strâmtoare, unde a reușit să intre. Pentru

ca presunea apei din compartimentul etanș să nu preseze (la mers) următorii perejii etanș, ceea ce ar fi putut scufunda nava, "FIRUTZ" nu a continuat rondoul început și a pornit cu pupa spre Bosfor, ajungând în condiții multumitoare (4-5 Km).

În zonă distrugătoare, "R-Boot-urile" plus nava vânătoare "XANTEN" au continuat grenadările și manevrele lor apropiindu-se de limita apelor teritoriale turcești astfel că una din bateriile de coastă a tras un foc de avertizare.

După intrarea navei "FIRUTZ" în Bosfor, distrugătoarele s-au înăpolat spre Constanța, iar vânătorul "XANTEN", cu 4 R-Boot-uri au continuat în zonă căutarea, fiind semnalat din nou pericol submarin. Distrugătoarele au ajuns în Constanța în noaptea de 7 august pregătindu-se pentru o nouă misiune, care a și început la 8 august 1943 ("REGELE FERDINAND", "MĂRĂȘEȘTI", cu 3 R-Boot-uri).

În concluzie, misiunea relatată (5-7 august 1943) a fost îndeplinită în bune condiții și fără nici o pierdere, ca urmare a bunei organizări și pregătiri a ofițerilor și echipajelor noastre. Si acest lucru s-a repetat pe totă durata războiului.

Nava "FIRUTZ" a fost reparată în șantierele din Bosfor și a revenit în Marea Neagră în luna septembrie, după care, sub numele de "FRIEDERICKE", va participa la evacuarea Crimeei. Va fi din nou torpilită, de această dată direct în pupă dar tot în compartimentul etanș. Incidentul născut a fost stîrs și nava a fost remorcată și salvată.

*Contraamiral (r) Constantin TOMESCU,
etunci ofițer aspirant ambarcat, acum veteran de război*

MAREA CRUDĂ

MĂRIRE ȘI DECĂDERE O NOUĂ ORDINE ÎN MAREA NEAGRĂ

MARINA MILITARĂ A BULGARIEI

Cu toate că Bulgaria este mai puțin avansată în democratizare decât România ea s-a străduit, poale, mai mult să-și restructureze armata. În 1992-1993 numărul ofițerilor din marină a fost redus cu 20%, iar proporția încorporărilor s-a redus la aproximativ o treime din efectiv (2.000 fata de 6.100). Flota va fi restructurată până în 2000, dar planurile de reducere sunt destul de ambicioase. Ele vizează 2 submarine din clasa "Romeo", transferate de la ruși la mijlocul anilor '80, o fregată ușoară din clasa "Koni", 6 corvete – 4 din clasa "Poti" și 2 din clasa "Pauk", toate cu posibilități de luptă antisubmarin costieră.

Echilibrul va fi probabil refăcut prin modernizarea a 3 vedete torpiloare din clasa "Shershen" ieșite din serviciu în 1990. Când resursele vor permite, este în plan construirea de noi corvete, în țară. Poliția de frontieră folosește cel puțin o vedetă torpiloare modernizată din clasa "Shershen" și 10 nave mici de patrulare din clasa "Zhuk". Structura planificată prevede, de asemenea, 10 nave purtătoare de rachete (una din clasa "Tarantul" se află la Sozopol împreună cu 6 din clasa "Osa", dar nu sunt toate operative).

Forțele pentru minare-deminare este planificat să cuprindă 20 de nave dragoare: 4 din clasa "Sonya", 4 "Vanya", 4 "Yevgena", 8 construite în Bulgaria și 12 puitoare de mine. Mai târziu vor fi transformate pentru astfel de operațiuni și navele amfibii (6 nave de debarcare din clasa "Vydra" au fost modificate, dintre care 3 sunt în serviciu). Celelalte rămân în rezervă iar 2 nave mari din clasa "Polnochny" sunt folosite pentru transport. Structura de aviație navală planificată va cuprinde 12 baze pentru elicoptere. În prezent se află în serviciu un mic număr de elicoptere Mi-14 "Haze" și Ka-25 "Hormone".

Acest plan nou de organizare va trebui să fie, probabil, redus deoarece

Revista JANE's NAVY INTERNATIONAL (martie 1998) publică articolul "Rise and fall. A new order in the Black Sea", semnat de Eric Grove, directorul adjunct al Centrului pentru Studii de Securitate la Universitatea Hull din Marea Britanie. Autorul face o analiză a evoluției flotelor din țările riverane Mării Negre, cu precizări detaliate asupra dotării și stării de operativitate a acestora în prezent precum și planurile pentru perspectivă. Prezentăm, în sinteză, referirile la flotele militare ale Bulgariei și Turciei.

numai pentru a menține nivelul actual va fi necesar să se demobilizeze fortele fluviale de pe Dunăre. Flota este acum formată doar din paza de coastă și forțele de apărare dispuse în următoarele baze:

- Varna: submarinele VARNA și NEDEZHDA, fregata SMELI, corvetele RESHITELNI și BODRI din clasa "Pauk", 4 dragoare din clasa "Vanya" și elicoptere;
- Atiya: nave de patrulare – 4 din clasa "Poti", 4 "Sonya", 4 "Yevgena", puitoare de mine, nave de debarcare și flotila poliției de frontieră;
- Sozopol: navele purtătoare de rachete;
- Balchik: dragoare mici.

PUTEREA NAVALĂ A TURCIEI

Turcia domină acum Marea Neagră în ceea ce privește puterea navală locală. Cu toate că trebuie să-și împarte mijloacele în 3 zone de interes – Marea Egee în vest, Mărițana în sud și Marea Neagră în nord – dispune de o flotă substanțială: 8 fregate din clasa "Knox" (transferate în 1990 de la US Navy), 4 fregate din clasa "Yavuz" cu o vechime

Traducerea și adaptarea

Căpitan Costel SUSANU

continuare în pagina 26

PORTAVIONUL FRANCEZ “FOCH”

Portavionul francez "FOCH" a fost construit la șantierele Atlantic din Saint-Nazaire, pus pe cală în februarie 1957 și lansat la apă pe 28 iulie 1960. A intrat în serviciu la 15 iulie 1963, fiind al doilea portavion francez construit după războli, în concepție națională. El poate ambarca 16 avioane de vânătoare și până la 40 elicoptere de luptă. Dispune ce o puncte de zbor oblică, instalații de frânare (oprire) la apunere și radare pentru cercetare aeriene. Puntea de zbor este lungă de 259 m și cuprinde o puncte oblică cu lungimea de 165,5 m, lată de 29,5 m, cu un unghi de 8° față de axul longitudinal al navei și o pistă axială de 93 m x 23 m. Cele două ascensoare de puncte sunt capabile să transporte 15 tone. Puntea de zbor este echipată cu 2 catapulte, una axială, alta pe pistă oblică, care permit avioanelor de 12-15 tone să atingă la lansare o viteză de 150 Nd.

După modificările survenite în perioada iulie 1980 – august 1981, "FOCH" poate ambarca o forță aeronavală compusă din 15 avioane de vânătoare tip Super-Etendard, 4 avioane de recunoaștere aeriană, 8 interceptoare "Crusader" F-8 E, 8 avioane "Breguet Alizé" pentru lupta antisubmarin precum și mai multe elioptere grele A.S.M. tip "Super Frelon" și 2 tip "Alouette" III pentru legătură.

"FOCH" a făcut și "CLEMENCEAU" poate ambarca un grup de 30-40 elioptere de luptă. Această navă a participat la misiuni de susinere a forțelor multinaționale de intervenție în Liban, în 1982-1984, la războli din Golf și la criza jugoslovă.

În acest an portavionul "FOCH" a condus prima grupare operativă de nave militare franceze alcătuită din fregatele antiaeriene "SUFFREN" și "JEAN BART", fregata antisubmarin "LATOUCHE TREVILLE" și "DE

GRASSE", submarinul "AMETHISTE", nava de alimentare "MEUSE" și distrugătorul "MĂRĂȘEȘTI" în cadrul operațiunii multinaționale NATO - "STRONG RESOLVE '98" (desfășurată în două etape) în largul coastelor bretoare cu scopul de a pregăti forța navală multinațională, ce urmează să acioneze în apele teritoriale ale Spaniei și Portugaliei.

La acest exercițiu au mai participat încă trei grupuri operative navale formate din: fregate, nave amfibii și nave de debarcare din Marea Britanie, Germania și Spania. Distrugătorul "MĂRĂȘEȘTI" a acționat în strânsă cooperare cu nava franceză "MEUSE" și alături unei după cealaltă în cadrul convoiului.

Caracteristici: deplasament 32.800 tone, lungime 265 m, lățime 31,7 m, pescăru 8,1 m, viteză 32 Nd, autonomie 7.500 Km cu viteza de 18 Nd, echipaj 1.338 persoane în timp de pace. Motoare: 6 căldări de presiune de 45 kgf/cm² și încălzite cu combustibil mazut la 150° C; 2 grupuri turbopropulsare (turbină) cu vapori tip Parsons de 92.640 kw (126.000 CP) și 2 elice. Armament: 10 rachete tip "SAGAIE", 2 instalații – (rachete A.A. cu rază scurtă de acțiune) sistem "CROTALE", 4 tunuri de 100 m.

Comandor (r) Francisc HOSCIUC

urmare din pagina 25

de 10 ani, 2 modernizate din clasa "Barbaros" și încă 2 în construcție; există un contract de achiziționare a 3 fregate tip FFG-7 (US Navy), înălțiat de susținători Greciei din Congresul american; 5 distrugătoare din clasa "Gearing", vecchi dar modernizate; 2 fregate mici din clasa "Berk" completează o forță de supratăță puternică de peste 20 de unități navale.

Flotila de submarine a Turciei este la fel de puternică: 8 după proiect german, tip 209, 6 din clasa "Atlay" și 2 din clasa "Prevezet" (încă 2 din această clasă vor intra curând în serviciu). Mai sunt în dotare 7 submarine vechi (US Navy) dar acestea au valoare operativă limitată.

Rachetele navă navă HAPOON sunt instalate aproape pe toate navele de suprafață, inclusiv pe 10 nave purtătoare de rachete cuprinsă proiect german (încă 3 urmează să intre curând în serviciu); 8 vedete

sunt echipate cu rachete norvegiene PENGUIN. Mai dispune de aproximativ o cuzină de nave de patrulare și 20 de patrulare costieră.

Escadra anti-mină este formată din pitorul de mine "NUSRET", 6 putoare transformate din nave-amfibii (apte pentru ambele destinații) și cam 20 de dragoare relativ vechi planificate să fie înlocuite parțial cu 5 vânătoare de mine franțuzești din clasa "Circe".

Efectivul infanteriei marine este de aproximativ 3.100 și este operativă o substanțială forță de nave-amfibii și de debarcare. În serviciu se află 6 nave logistice și 12 avioane de supraveghere navală, care necesită o înlocuire urgentă.

Pentru a-și înlocui mijloacele învecinate Turcia își folosește relațiile cu statele membre NATO, reușind să-și optimizeze forțele navale, cu resurse limitate și având posibilitatea să facă față pericolelor potențiale din diferite regiuni.

VIS DE MARINAR...

Sunt marinar, sunt mândru de asta, o viață întreagă mi-a plăcut să fiu legănat.

De când am fost repartizat pe navă, în fiecare noapte visez cum valurile poartă "vaporul" în larg, spre nemârginile zări și, Doamnel ce "bine" este acolo!

Astă noapte am avut un vis de-a dreptu... de vis. Se facea că pornisem cu nava spre necunoscute lărmuri. Eram pe puncte, stropi de apă sărată îmi bicoiuia față, soarele își trimitea razele pără-n suflet, delinișii săltăuiau babord și tribord. Cu o mână mă îneară de balustradă și cu cealaltă de sticla de rom, băutura marinilor.

Deodată s-a zărit un petec de pământ. "Pământ", a slujit observatorul de la catarg. "Ce fel de pământ?" a întrebat comandanțul. Marinarii privi prin binoclu și roci: "Cernoziom?" Apoi revine. "Cred că e african, că se zăresc niste triburi". "Sunt îmbrăcaj?" "Nu, sunt dezbrăcate. Cred că sunt amazoane". Un chiot de bucurie se auză în întreg echipajul. Urgent, cusuri, sprayuri, costume la 4 ace, unei și-au luat dolari în buzunar, alii apărătoare pentru cele lumești, ce mai, în 10 minute toată lumea era pregătită. Am acostat. Pe lângă femeile erau pregătite cu sulpile îndrepătate spre noi, noi de asemenea, cu cele îndrepătate spre femei. A inceput dialogul: "Cine sunteți?" "Bărbătă!", "De unde?" "Din România!" A inceput o susțoaleă între căpătenile amazoanelor, apoi se a întrebă: "Patre Roman este?", "Nu", "Florin Piersic este?" "Nu", "Să cum", la căte probleme aveți voi, pe plan intern, veniți să vă băgați în... treburile noastre interne?" Cu voia dvs... "De data astă vă lăsăm, numai să vedeați cum e. Prea ați târât după străinătate, ca să nu săliți măcar cum e în raiul nostru". Apoi, cucoți vă acasă, c zocoli și mai mare "Iucu" pe care urmăzează să ră-i faceti".

Doamne și unde nu nu-mă au luate trei amazoane, una mă dezbrăca, una îmi lipsește vântul și o înzunză de palmier și o a treia îmi legăna trucul, ca-nr-un hamac. Aiori... m-am trăzit, zgâlăit de ofiterul secund. "Scoală puturculuse, azi intri de serviciul la dană. Scoală, a venit soacă-tă în vizită că și te că astăzi se dau salariale. Ce ai vîzat de tot iți fuguii buzele și încorda trupul?".

Ananie GRAGNIUC

DE CART ÎN... CAREU

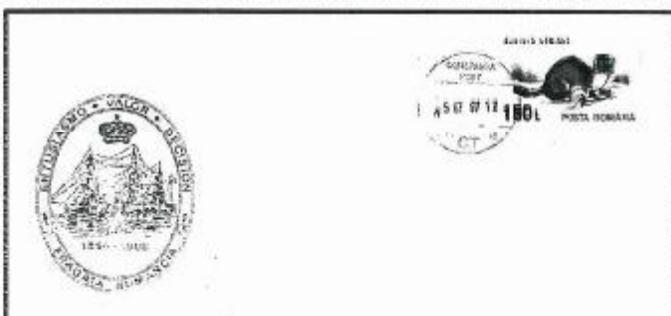
ORIZONTAL: 1) Acoperire perfectă pe apă. 2) Unde. 3) A pună nava pe uscat! – Indicator. 4) Goluri – În 1943 cea mai puternică flotă. 5) Pământ și apă – Canoe fară pasageri – Eroare fară nici un dubiu. 6) Propulsori de scalandru – A călători cu o navă pe pernă de aer. 7) În interiorul corpului – Sopără compartimentele unui cămin obișnuit. 8) Tine la capă cu val de pupal – Tarmul cel mai apropiat! – Vânt în Atacantică. 9) Duelul îi era salvarea – Poate prevăzut furtuna. 10) Variabilă magnetică.

VERTICAL: 1) Piatră la dig. 2) Coci la babord, cocă la tribord (pl.) 3) Linistește marea – Bigi fără catarge! – Delegat la doc! 4) Reper – Pământ între ape. 5) Compartimentul generatorelor – Adăposturile ancorelor. 6) Dezechipări – Egeul – Perel! 7) Marca de apartenență a navei. 8) Aisberg la suprafață! – Între cor și pământ. 9) Antonal – A curge. 10) Trecere prin găbie din bord în bord.

Căpitän Ioan CHIŞ

Elevi ai Scolii „JEAN BART” din Constanța,
la bordul distrugătorului „MĂRĂȘEȘTI”

Stampile de bord - FREGATA NUMANCIA (F 83)

"NUMANCIA" este cee de-a treia navă din seria fregatelor de tipul "Santa Maria". Ea a fost construită de Empresa Nacional Bazán, în santierele sale de la El Ferrol și receptionată de Marina Militară spaniolă la 8 noiembrie 1988 (detalii tehnice se pot găsi în numărul 48, august-septembrie 1997 al revistei noastre).

Fregata a vizitat portul Constanța, împreună cu celelalte nave din forța STANAVFORMED, în perioada 5-7 iulie 1997. Stampile navelor – prin eleganță clasnică și grafica artistică prezentată – ar ocupa cu siguranță un loc în topul celor mai frumoase stampile de bord.

Bogdan DINU

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2									●	
3									●	
4			●							
5	●				●				●	
6				●						
7							●			
8	●				●					
9								●		
10										

PRET: 1500 lei

